

Кабмін перевірить чи врахували в скандальному законопроекті "Про медіа" положення директиви ЄС, на виконання якої проект писався

2022-08-18

Микола Поліщук

Міністерство культури має надати Уряду доопрацьовану редакцію закону "Про медіа" для здійснення аналізу врахування в законопроекті положень Директиви 2010/13/ЄС про аудіовізуальні медіапослуги.

Таке доручення міститься в наданому Кабінетом міністрів на запит Українських Новин "Протоколі наради щодо обговорення питання наближення національного законодавства до Директиви ЄС з метою реалізації рекомендацій Висновку Європейської Комісії щодо заявки України на членство в ЄС", яка проходила під головуванням віце-прем'єр-міністра Ольги **Стефанішиної**.

Сам **проект має бути доопрацьований з метою повного врахування положень Директиви ЄС** та включений до порядку денного ВР для розгляду на найближчому засіданні.

ПРОТОКОЛ

наради щодо обговорення питання наближення національного законодавства до Директиви ЄС про аудіовізуальні медіапослуги з метою реалізації рекомендацій Висновку Європейської Комісії щодо заявки України на членство в ЄС

м. Київ

20 липня 2022 р.

Головувала: Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України СТЕФАНІШИНА О. В.

Присутні: ПОТУРАЄВ М. Р., КРАВЧУК Є. М., ГЕРАСИМ'ЮК О. В., БУРМАГІН О. О., ТКАЧЕНКО О. В., НАЛИВАЙКО О. І., ШЕВЧЕНКО Т. С., ФОРСЮК Н. В., СОТНИК О. С., АНТОНЮК Л. В., СТЕЦЬОК І. М.

При цьому,

матеріали наради **не містять згадок**, чи будуть корегуватися чи переглядатися норми законопроекту, які **протирічать** положенням

Директиви ЄС або значно виходять за сферу та межі цієї Директиви, через що проект неодноразово піддавався критиці медійників.

Нова редакція Спільної Директиви Європейського парламенту та Ради ЄС 2010/13/ЄС про узгодження певних положень, визначених законами, підзаконними актами та адміністративними положеннями у державах-членах стосовно надання аудіовізуальних медіа послуг **була прийнята 10 березня 2010 року та адресована державам-членам ЄС.**

1) В ній визначаються нові підходи до правового визначення аудіовізуальних медіа послуг у ЗМІ та аудіовізуальних медіа послуг на замовлення.

2) А також визначаються особливості та обмеження в цій сфері.

При цьому пункт 1 статті 1 Директиви визначає саму **"аудіовізуальну медіа послугу"** як

«телевізійне мовлення згідно з визначенням, або аудіовізуальна медіа послуга на замовлення згідно з визначенням, або аудіовізуальну комерційну рекламу».

На інші медіа послуги документ не розповсюджується.

Крім того,

пункт 4 Рекомендації 1855 Парламентської асамблеї Ради Європи з посиланням на статтю 10 Європейської конвенції з прав людини відмовляє державним регуляторам телебачення та радіомовлення

у праві ліцензування не лише інтернет-газет та веб-видань, а й навіть інтернет-радіо та веб-телебачення.

*«4. Стаття 10 (пункт 1) Европейской конвенции о правах человека допускает наличие со стороны государств требования о **«лицензировании радиовещательных, телевизионных или кинематографических предприятий».***

*Ассамблея считает, что в этом смысле радиовещание и телевидение **не должно включать** в себя Интернет-радио и веб-телевидение, которым не должно требоваться разрешение со стороны государственных органов.*

Интернет-радио и веб-телевидение должны рассматриваться как Интернет-газеты или веб-сайты, содержащие текст, изображения и звуковое сопровождение.»

Законопроект "Про медіа" зареєстрований у ВР в **липні 2020 року** і в **пояснювальній записці** до проекту вказується:

*"Україна має міжнародні зобов'язання щодо імплементації у національне законодавство норм Директиви Європейського парламенту та Ради 2010/13/ЄС про аудіовізуальні медіа послуги від 10 березня 2010 року зі змінами, внесеними Директивою (ЄС) 2018/1808 від 14 листопада 2018 року, тобто закріпити на рівні Закону оновлений комплекс **правових норм у галузі аудіовізуальних медіа**, який би відповідав європейським стандартам та сучасному рівню технологічного розвитку".*

В той же час проект, який сьогодні визначається як важливий для синхронізації українського законодавства із законодавством ЄС, **за обсягом та сферою застосування значно перевищує положення Директиви ЄС.**

2. МКІП у взаємодії з Комітетом Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики, Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення, Держкомтелерадіо та Урядовим офісом координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України доопрацювати проект Закону України «Про медіа» (реєстр. № 2693-д від 02.07.2020) з метою повного врахування та відповідності положенням Директиви 2010/13/ЄС про аудіовізуальні медіапослуги (далі - Директива 2010/13/ЄС).

Строк - 28 липня 2022 року

3. МКІП надати Урядовому офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів доопрацьовану з урахуванням положень Директиви 2010/13/ЄС редакцію проекту Закону

ДЕПАРТАМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОКУМЕНТООБІГУ
СЕКРЕТАРІАТУ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
№ 19738/0/1-22 від 28.07.2022 17:49:02

55

2

України «Про медіа» (реєстр. № 2693-д від 02.07.2020) для здійснення аналізу повноти врахування у законопроекті положень зазначеної Директиви.

Строк - 29 липня 2022 року

4. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики подати пропозиції щодо включення проекту Закону України «Про медіа» (реєстр. № 2693-д від 02.07.2020) до порядку денного Верховної Ради України для розгляду його на найближчому пленарному засіданні.

На 182 сторінки тексту, який містить 126 статей та перехідні положення, **вдається до регулювання всієї медіа-сфери, покладаючи її регулювання на Національну раду** з питань телебачення та радіомовлення та сформовані при Нацраді громадські організації (органи спільного регулювання).

Нацрада отримує права реєстратора, регулятора та контролера не лише в сфері 1) телебачення та радіомовлення, а й у сфері 2) друкованих ЗМІ та 3) онлайн-медіа.

При цьому

- 1) **стаття 116** надає Нацраді з питань ТБ широкий інструментарій від приписів, штрафів, аж до скасування реєстрації друкованого ЗМІ або заборони поширення онлайн-медіа в Україні без чітко прописаної судової процедури.
- 2) **статті 11 та 112** відносять до "грубих порушень" з боку друкованих ЗМІ та онлайн-медіа "відмову у проведенні перевірки Нацрадою".

Так,

- 3) **статтею 68** законопроекту "Ліцензування та реєстрація у сфері медіа" Нацраді з питань телебачення та радіомовлення передаються всі функції державної реєстрації друкованих та інтернет-ЗМІ.
- 4) **стаття 48** зобов'язує друковані ЗМІ надсилати "контрольні примірники" газетних номерів до Нацради та її підрозділів,

що вже більш схоже на копіювання системи Головного управління у справах літератури та видавництва та мережі "обллітів" часів СРСР.

Такі норми викликали обурення медійників та журналістських організацій, які вважають зазначені функції Нацради з питань телебачення та радіомовлення неприродними.

Так,

Всеукраїнська нарада редакторів друкованих ЗМІ звернулася до ВР з вимогою зняти з розгляду законопроект "**Про медіа**" "як непридатний для регулювання сфери друкованих ЗМІ", яка була підтримана Національною спілкою журналістів України.

А,

Офіс представника Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) з питань свободи ЗМІ заявив, що український законопроект "містить інструменти цензури".

Необхідно, щоб цей законопроект був приведений у відповідність з чинними міжнародними стандартами, зобов'язаннями ОБСЄ і передовою практикою в області свободи слова і свободи інформації, щоб уникнути будь-якого негативного впливу на свободу ЗМІ в країні",

- заявив представник ОБСЄ з питань свободи ЗМІ Арлем Дезір.
